

Berekening van kostendekkendheid van de Havengelden	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	152.356
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-11.739
netto kosten taakveld(en)	140.617
Toe te rekenen kosten	-
Overhead incl. (omslag)rente	87.341
BTW	-
Totale kosten	227.957
Opbrengst heffingen	81.035
Dekkingspercentage	35,55%

10. Overige heffingen

Voor de bijdragen van de bedrijveninvesteringszones (BIZ-heffing) treedt de gemeente op als dienstverlener. De stichtingen zorgen voor de plannen en de uitvoering ervan. Er is een BIZ-heffing voor het centrum van Bergambacht, voor het industrieterrein in Bergambacht en voor het centrum van Schoonhoven. De bij aanvang van de BIZ opgestelde verordening geldt voor het hele BIZ-tijdvak en bevat de tarieven voor alle jaren.

11. Overzicht lokale lastendruk

Naar aanleiding van de in deze paragraaf geschetste ontwikkelingen kan het volgende overzicht van de lokale belastingdruk worden gemaakt. In het overzicht is de WOZ-waarde 2019 gecorrigeerd met de gemiddelde waardestijging van woningen (6,2%). Bij de afvalstoffenheffing is uitgegaan van een meerpersoonshuishouden met een container van 240 liter die 10 keer per jaar geleegd wordt.

Eigenaar woning	2020	2019
WOZ-waarde	€ 282.000	€ 265.500
OZB	€ 317,25	€ 312,21
Afvalstoffenheffing	€ 271,00	€ 222,00
Rioolheffing	€ 248,00	€ 281,55
	€ 836,25	€ 815,76

Huurder woning	2020	2019
Afvalstoffenheffing	€ 271,00	€ 222,00
Rioolheffing	€ 248,00	€ 281,55
	€ 519,00	€ 503,55

12. Kwijtschelding

Mensen met een laag inkomen kunnen kwijtschelding van de belastingen aanvragen. Ook kleine ondernemers kunnen kwijtschelding van hun privé aanslagen aanvragen. Het SVHW behandelt de kwijtscheldingsverzoeken. Indien iemand vorig jaar voor kwijtschelding in aanmerking kwam, wordt geautomatiseerd getoetst of deze persoon ook dit jaar hiervoor in aanmerking komt. Als dat zo is, verleent SVHW geautomatiseerd kwijtschelding. Het kwijtscheldingsbeleid is gebaseerd op de 100%-bijstandsnorm van het Rijk. Naar verwachting zal in 2020 voor € 338.000 aan kwijtschelding verleend worden. De kwijtschelding wordt verrekend in het tarief van de betreffende belastingen c.q. heffingen.

B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf gaan we in op het weerstandsvermogen en de risicobeheersing van de gemeente Krimpenerwaard. In het BBV is opgenomen dat in deze paragraaf moet worden ingegaan op een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, een inventarisatie van de risico's en het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's. Deze risico-inventarisatie wordt twee keer per jaar geactualiseerd: voor de begroting en voor de jaarrekening.

Weerstandscapaciteit

Met de weerstandscapaciteit bedoelen we al die elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden. Denk hierbij aan de algemene reserve, de reserve weerstandsvermogen en de onbenutte belastingcapaciteit. De reserve weerstandsvermogen is gebaseerd op de geïnventariseerde risico's (€ 6.358.787). De gemeente Krimpenerwaard heeft ervoor gekozen om 50% van de geïdentificeerde risico's (€ 3.179.394) af te dekken door middel van de reserve weerstandsvermogen.

De algemene reserve	€ 10.502.135
De reserve weerstandsvermogen	<u>€ 3.179.394</u>
Totale weerstandscapaciteit	€ 13.681.529

De onbenutte belastingcapaciteit stellen wij hier op € 0 omdat deze niet direct kan worden aangewend als er tegenvallers zijn.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt weergegeven als een ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het totaal van de gekwantificeerde risico's.

De weerstandscapaciteit per ultimo 2020 bedraagt € 13.681.529. De geïnventariseerde risico's bedragen € 6.358.787. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de geïnventariseerde risico's. Dit verhoudingsgetal bedraagt derhalve 2,15%.

Risicomanagement

Risicomanagement kent meerdere doelstellingen. In de nota Risicomanagement, die in oktober 2016 in de raad is vastgesteld, hebben wij de volgende doelstellingen benoemd:

1. Inzicht verkrijgen in de risico's die wij als gemeente lopen. Dit zijn zowel financiële als niet-financiële risico's. Daarbij moeten beheersmaatregelen deze risico's verminderen.
2. Vergroten van het risicobewustzijn van alle medewerkers binnen de gemeente in houding en gedrag. Risicobewustzijn moet onderdeel zijn van de bedrijfscultuur.
3. Beoordelen van het benodigde weerstandsvermogen.
4. Voldoen aan wet- en regelgeving (BBV).

Bij risico's maken we een onderscheid tussen risico's die wel en risico's die niet van belang zijn voor de weerstandscapaciteit. Bepaalde risico's zijn niet van belang voor de weerstandscapaciteit als de begroting- en rekeningcyclus in orde is en we adequate beheersmaatregelen of (verlies)voorzieningen hebben getroffen. Risico's die van belang zijn voor de weerstandscapaciteit zijn bijvoorbeeld bedrijfsrisico's als grondexploitatie, de sociaaleconomische ontwikkelingen, garantieverplichtingen, schadeclaims en renterisico's.

De risico-inventarisatie is in de maanden juli en augustus 2019 geactualiseerd. De uitkomsten hiervan zijn in deze paragraaf verwerkt.

Inventarisatie van de risico's

Op basis van de geïnventariseerde risico's is een inschatting gemaakt van de mogelijke financiële tegenvallers. Om bij de inventarisatie een redelijke inschatting te kunnen maken van de kansen dat risico's zich voordoen en de financiële consequenties, hebben we gebruik gemaakt van bandbreedtes. Bij de opzet van de bandbreedtes is rekening gehouden met de omvang van risicovolle situaties in Krimpenerwaard, afgezet tegen de schaal waarop Krimpenerwaard opereert.

Klasse	Norm	Risico%
1	Minder of 1 x per 10 jaar	10%
2	1 x per 5 - 10 jaar	30%
3	1 x per 2 - 5 jaar	50%
4	1 x per 1- 2 jaar	70%
5	1 x per jaar of vaker	90%

Bij elk risico is geïnventariseerd welke beheersmaatregelen zijn getroffen die het risico verkleinen. Vervolgens is een inschatting gemaakt van het maximaal financiële risico dat resteert.

Met behulp van het percentage, behorend bij de klasse (bijvoorbeeld 10%) en het bedrag opgenomen bij "maximaal financieel gevolg restrisico" wordt het financiële gevolg voor de weerstandscapaciteit berekend. Hieronder een overzicht van de Top 10 Risico's op basis van het op deze wijze berekende financiële gevolg.

Top 10 Risico's		
1	Gebiedsovk01 - Opgave natuur	3.000.000
2	RO10 - Risico agv uitvoeren projecten gebiedsontwikkeling en vastgoed	500.000
3	GREX01 - Exploitatierisico's	458.483
4	SD07 - Verlaging eigen bijdrage binnen Wmo heeft een aanzuigende werking op de maatwerkvoorzieningen	360.000
5	SZ01 - De uitkeringskosten ingevolge de Participatiewet kunnen niet opgevangen worden binnen het door het rijk beschikbare budget	325.000
6	SD05 - Financiële verplichtingen tav sport en maatschappelijk voorzieningen kunnen leiden tot financiële risico's	150.000
7	OW02 - Afwaardering en beheeroverdracht Steinsedijk in Haastrecht	112.000
8	ALG01 - Niet voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming	105.000
9	SD01 - Niet tijdige signalering ondersteuningsbehoefte inwoners	105.000
10	OW01 - Beheer Openbare Ruimte: aansprakelijkheid als gevolg van niet voldoen aan zorgplicht	100.000
	Overige risico's	1.143.304
Totaal		6.358.787

De benodigde weerstandscapaciteit op basis van de geïnventariseerde risico's bedraagt € 6,4 miljoen. Het is onwaarschijnlijk dat alle geïnventariseerde risico's zich tegelijkertijd in volle omvang voordoen. De benodigde weerstandscapaciteit wordt daarom bepaald op 50%. Ook in de begroting 2020 is gebruik gemaakt van dit uitgangspunt. De benodigde weerstandscapaciteit komt daarmee uit op € 3.179.394.

In de nota reserves en voorzieningen is opgenomen dat wij een Algemene reserve weerstandsvermogen hanteren waarbij de omvang wordt bepaald door de uitkomsten van de periodieke risico-inventarisatie en –analyse, gebaseerd op risicomanagementbeleid. De omvang van de Algemene reserve weerstandsvermogen is gelijk aan het benodigd weerstandsvermogen. Als risico's op een andere wijze zijn afgedekt dan wordt hierin niet voorzien door middel van het weerstandsvermogen.

Toelichting geïnventariseerde risico's

1 - Gebiedsovereenkomst

De gemeente Krimpenerwaard heeft samen met het Hoogheemraadschap, de regie over de samenhangende opgaven in hun buitengebied. De gemeente Krimpenerwaard treedt samen met het Hoogheemraadschap op als gezamenlijk opdrachtnemer.

Indien de totale kosten van het project boven € 63,6 miljoen uitstijgen dan komt de eerste vier miljoen van de overschrijding ten laste van de gemeente en het Hoogheemraadschap. Dit in de verhouding 75% gemeente en 25% Hoogheemraadschap. Deze verdeling is gebaseerd op de inbreng van beide partijen in de overeenkomst. Het project Gebiedsovereenkomst Veenweiden zal niet voor 2021 zijn afgerond. Het gemeentelijk risico zal gedurende de realisatie van het project steeds beter en pas

compleet na afronding van het project inzichtelijk zijn. Op dit moment is het nog te vroeg om het risico af te waarderen.

2 - Grondexploitaties

In de grondexploitaties zijn er verschillende soorten risico's. Bijvoorbeeld: financieel, technisch, organisatorisch etc. Bij de begroting 2020 zijn de risico's geactualiseerd. Dit heeft geleid tot een neerwaartse aanpassing van de benodigde weerstandscapaciteit. De neerwaartse aanpassing is het gevolg van het verbeterde economisch klimaat en de voortschrijding van de diverse grondexploitaties (risico's nemen af naarmate de projecten vorderen).

Na verwerking in de risicovoorziening (€ 3,2 miljoen) resteert een bedrag van € 450.000 aan risico's dat is opgenomen in de weerstandscapaciteit. In paragraaf G – Grondbeleid wordt nader ingegaan op de grondexploitaties binnen onze gemeente en de gevormde reserves en voorzieningen.

3 – Uitvoeren projecten gebiedsontwikkeling en vastgoed

De gemeente Krimpenerwaard heeft een groot aantal ruimtelijke ontwikkelingsprojecten lopen. Alle projecten hebben een grote financiële omvang en zijn meerjarig (doorlooptijd). Hierdoor zijn er dus ook risico's. Voor veel projecten gaat de gemeente Krimpenerwaard een samenwerkingsovereenkomst aan met een marktpartij, in veel gevallen in de vorm van een anterieure overeenkomst. Hierdoor worden de financiële risico's grotendeels verlegd naar de marktpartij. De projecten bevinden zich in verschillende fasen, waardoor er sprake is van risicospreiding. Er is voor gekozen om niet voor elk project apart een risico uit te werken. Er is één risico uitgewerkt ten aanzien van de projecten met betrekking tot gebiedsontwikkeling en vastgoed. Hierbij is een bedrag van € 500.000 opgenomen in de benodigde weerstandscapaciteit om de mogelijke risico's uit deze projecten op te kunnen vangen.

4 - Verlaging eigen bijdrage binnen de Wmo

Het risico verlaging eigen bijdrage is opgevoerd sinds de begroting 2019. Op het moment van schrijven van deze paragraaf is nog onvoldoende inzicht of deze verlaging werkelijk leidt tot een stijging van de uitgaven voor maatwerkvoorzieningen (en daarmee de kosten) in 2019.

5 – Uitvoeringskosten ingevolge de participatiewet

Bijstandsgerechtigden

Voor 2020 is de verwachting dat er een discrepantie tussen inkomsten en uitgaven blijft bestaan met de kanttekening dat de vangnetuitkering ongewijzigd blijft.

Sinds mei 2018 neemt het cliëntenbestand van uitkeringsgerechtigden af. Daarmee dalen ook de uitgaven. We blijven echter afhankelijk van een vangnetuitkering.

6 – Verplichtingen ten aanzien van sport en maatschappelijke voorzieningen

Op basis van in het verleden gemaakte afspraken heeft de gemeente verplichtingen ten aanzien van enkele sportverenigingen en culturele instellingen.

7 - Steinsedijk

Indien de Steinsedijk wordt overgedragen zonder compensatie vanuit de provincie, het waterschap of het rijk, dan bedragen de jaarlijkse kapitaallasten circa € 110.000. Deze kosten zijn eenmalig in het weerstandsvermogen opgenomen.

8 – Niet tijdige signalering ondersteuningsbehoeften

De kans bestaat dat niet tijdig gesignaleerd wordt dat mensen (tijdelijk) minder zelfredzaam zijn. Het gaat hierbij om alle doelgroepen binnen de samenleving. Jong en oud. Het risico bestaat eruit dat de gemeente opeens voor hoge kosten komt te staan omdat te laat kan worden ingegrepen.

9 – Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Mogelijke boetes van de autoriteit persoonsgegevens indien de gemeente de regels van de Algemene verordening gegevensbescherming niet goed naleeft.

10 – Niet voldoen aan zorgplicht

Aansprakelijkheid als gevolg van niet voldoen aan zorgplicht met betrekking tot wegenonderhoud, groenonderhoud, riolering en ander civiel technische kunstwerken, die in beheer en onderhoud zijn van onze gemeente.

Kengetallen

Gezien het stijgende belang van onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten, een grotere druk op doelmatigheid en een steeds meer divers wordende context (ontwikkeling van financiële producten, meer verbonden partijen, meer taken zoals bijvoorbeeld in het sociaal domein) is het belang van inzicht in de financiële positie toegenomen.

Om aan het voorgaande tegemoet te komen, schrijft het BBV een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor die moeten worden opgenomen in deze paragraaf. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen.

In onderstaande tabel zijn de verplichte kengetallen, inclusief betreffende waarden voor onze gemeente opgenomen. Onder de tabel volgt een nadere toelichting per kengetal en wordt de link gelegd tussen waarden op de verschillende kengetallen.

Kengetallen	Rekening	Begroting				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto schuldquote	29%	44%	29%	41%	43%	40%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	25%	39%	25%	36%	38%	35%
Solvabiliteitsratio	36%	32%	32%	29%	27%	28%
Structurele exploitatieruimte	1,7%	1,0%	0,2%	-0,2%	-1,4%	-1,8%
Grondexploitatie	5%	1%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	108%	112%	113%	113%	113%	113%

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

De netto schuldquote vergelijkt de leningen van de gemeente (met aftrek van de geldelijke bezittingen) met de totale baten van de begroting. Hiermee geeft deze indicator inzicht in de mate waarin de begroting vastligt door rente en aflossing. In de bovenstaande tabel wordt ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de gemeente heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug). In de periode 2020 t/m 2023 wordt een oplopende schuldquote verwacht, alle jaren voldoen aan de genoemde norm van VNG (130%).

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeentelijke bezittingen (balanstotaal) is gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen). De solvabiliteitsratio van de gemeente Krimpenerwaard bedroeg per 2019 39%. De gemeente Krimpenerwaard valt in categorie B (norm VNG: >20%<50%).

Structurele exploitatieruimte

De indicator structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte (structurele baten min structurele lasten) zich verhoudt tot de totale begrotingsbaten. Dit laat zien in hoeverre gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen. Een positieve uitkomst van dit kengetal houdt in dat het structurele deel van de begroting voldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Voor het begrotingstoezicht door de Provincie is de structurele begrotingsruimte voldoende wanneer deze groter is dan 0. De gemeente Krimpenerwaard voldoet voor 2020 aan deze norm.

Grondexploitatie

Het financiële kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de investeringen in grondposities (boekwaarde) zijn ten opzichte van de jaarlijkse baten. Voor deze indicator zijn geen normen geformuleerd omdat de boekwaarde op zich niets zegt over de mate waarin vraag en aanbod op elkaar aansluiten en in hoeverre de investeringen dus kunnen worden terugverdiend. De paragraaf grondbeleid biedt hierin meer inzicht. Algemeen gesteld kan worden hoe lager de uitkomst, hoe gunstiger voor de financiële weerbaarheid. Een uitkomst van 10% of hoger kan beschouwd worden als kwetsbaar.

Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit drukt uit hoe de woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zich verhouden tot het gewogen landelijk gemiddelde. De lokale lasten voor meerpersoonshuishoudens liggen in Krimpenerwaard boven het gemiddelde van alle Nederlandse gemeenten. De gemeente Krimpenerwaard staat met de lokale lastendruk 2019 voor meerpersoonshuishoudens op plaats 301 van de 380 gemeenten in Nederland (bron: COELO Atlas van de lokale lasten 2019).